

Előfizetési árak:

Egy évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcaparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldala 24 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
Hirdetéseik Stark Nándor könyvkereskedésében is felvételnek.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezek-től fogadtatnak el.

Nyilttér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen hetenként háromszor:

vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadtatnak helyben:

Stark Nándor és Dezso Sándor könyvkereskedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

Az első lépés.

Lapunk mai számában veszik olvasóink és az egész közönség a „Csongrád megyei Gazdasági Egyesület” által rendezendő lóverseny programját.

Azért szólunk róla a fentebbi cím alatt; mert az egyesület eme kiváló ténye önkénytelenül eszünkbe juttatja egy hazai festőnek ama feledhetetlenül kedves művét, melynek szintén ez a neve: *Az első lépés.*

A bölcsőbből ki nem nőtt gyermek próbálja egyik lábát a másik elé tenni.

Mennyi erőlködés a kedves kis hősben és mennyi örömteljes aggodalom a környezetben!

Az anya utána nyujtott karokkal gugogol hátamögött, hogy megóvja, ha netán hátra felé esik; a nagyobbik nővér előre nyujtott kacsói mutatják az arasztos pálya végét s támaszul szolgálnak az előrebukásnál; a nagyszülők arcának mosolygó vonása biztat, bátorít; az egész kép pedig lelkesedést lehel és szeretetet ébreszt!

A megyei gazdasági egyesület eme első nyilvános lépése szintén ily szerető és őszintén bátorító szívek kinyujtott karjai között indul meg.

Szentes város és a szentesi nők, meg maga az állam nyitott karjai közt indul el útjára s örömmel konstatáljuk, hogy városunk egész közönségénél élénk viszhangot költ az egyesület eme közérdekű törekvése s szeretjük hinni, hogy épen oly eredményt ér el a vármegye többi községeiben is.

Hiszen — ha emlékezetünk nem csal — immár kilenc esztentendeje mult, midőn városunk előljáróságának kezdeményezésére, nálunk az első lóverseny tartatott, s azóta bizony a nélkül telt el az idő, hogy — ezen a téren — a társadalom mozgásának bármi jelével is találkoztunk volna. Pedig oly fényes volt ugy az erkölcsi, mint az anyagi siker, hogy fényesebbet és gazdagabbat nem kívánhatunk a megyei gazdasági egyesületnek sem.

Azon időben rövid időköz alatt ekeverseny tartatott, melyen itt volt az egész vármegye értelmisége s képviselve volt minden nemesebb hazai gazdasági gépgyár, s tér nyílt az iparosoknak, hogy produktumaikat bemutathassák.

Majd méhészeti és háziiparkiallítás rendeztetett s míg az előbbin, az ország több egylete által kiállított e nemű gazdasági cikkek-ből okult a közönség, — addig az utóbbin, emlékezetre méltóan igazolták a szentesi nők, hogy egyformán otthon vannak ugy a varrósztalnál, mint az éléstárban, nemkülönbön a konyha takaréktűzhelyénél.

Szép idők voltak azok, mert társadalmi és gazdasági életünk oly ajtóit nyitottuk föl, melyeken addig senki sem tartotta érdemesnek bekopogtatni.

Mi szívesen egyengetjük a megyei gazdasági egyesület pályaterét, hogy minden közhasznu törekvésében könnyebben juthasson el a célhoz, mert hiszen a pályavonalán a közérdek várakozik, a cél hátamögött pedig a közjólét takargatja didergő tagjait.

Örömmel üdvözljük a Csongrád megyei gazdasági egyesület első lépését!

Lóverseny.

A „Csongrád megyei Gazdasági Egyesület,” mint ezt már jeleztük, f. évi szeptember hó 28-án lóversenyt fog rendezni Szentesen. A lóverseny az alsó csordajáráson kijelölendő versenypályán fog megtartatni. Abban a helyzetben vagyunk, hogy ugy a verseny teljes programját, mint a futtatásnál követendő szabályokat egész terjedelemben közölhetjük.

Ime a program:

I. futam.

Államdíj 100 frt az elsőnek. Távolság 1900 méter. — Futhat minden csongrád megyei birtokos saját nevelésű, 3 évet betöltött lova faj-, nem- és korkülönség nélkül.

II. futam.

Szentesi hölgyek díja 150 frt. Első díj: 100 frt értékű tiszteletdíj. Második díj 50 frt. Távolság 1500 méter. — Futhat minden Szentes városi illetőségű birtokos saját nevelésű, 3 évet betöltött lova, faj- és nemkülönség nélkül.

III. futam.

Gazdasági egyesület díja 150 frt. Első díja 100 frt. Második díj 50 frt. Távolság 200 méter. — Futhat minden csongrád megyei birtokos saját nevelésű, 3 évet betöltött lova, faj- és nemkülönség nélkül.

IV. futam.

Szentes város díja 200 frt. Első díj 100 frt. Második díj 60 frt. Harmadik díj 40 frt. Távolság 1700 méter. — Nevezhető minden Szentes városi illetőségű tulajdonos saját nevelésű, 3 évet betöltött lova, nem- és fajkülönség nélkül.

V. futam.

Végverseny. Első díj 30 frt. Második díj 20 frt. Távolság 1500 méter. — Minden eddigi futamokban részt vett; de díjat nem nyert lovak nevezetésével.

Végül a nyertes lovak elővezetése és ezzel egyidejűleg a díjak kiosztása.

Nevezések a négy első futamra 1890. évi szeptember 26-án déli 12 óráig az egyleti titkárnál történhetnek (III. t. 380 sz., Kalpagos-Szabó-féle ház), míg a nevezés feltételei és a futtatás szabályai iránt bővebb felvilágosítás ugyanott nyerhető.

Helyárak: I. ülőhely 60 kr, II. ülőhely 40 kr, III. állóhely 20 kr. A pályára bemenő kocsiért külön 20 kr, minden rajta levő egyén legalább 20 kros álló jegyet vált. 10 éven alóli gyermekek a III. állóhelyen felét fizetik. — Kocsik közlekedése a lóversenyterre a kíséri csorda-kijárón, az ugynevezett bánomhátú uton. Lovasok a pályakörben 1 frtot fizetnek. — Jegyek előre válthatók: Soós Albert ur

vegyes kereskedésében és Szépe Károly dohány-nagyfőzsdéjében.

Mindennemű egyéb megkeresések és tudakozódásokra felvilágosítással készséggel szolgál az egyleti titkárság.

Szabályok a nevezésnél.

1. Versenyző csakis a csongrád megyei gazdasági egyesület tagja lehet.

2. Minden egyes versenyre bejelentett lónak származási levele, valamint saját nevelésű voltát igazoló hatósági bizonyítvány már bejelentéskor beadandók.

3. Versenyre, minden 3 évet betöltött ló nevezhető faj- és nemkülönség nélkül.

4. Bejelentések a négy első futamra folyó évi szeptember 26-ának déli 12 óráig történhetnek. Későbbiek figyelembe nem vehetők. Az 5-ik futamra a helyszínén a verseny alkalmával lehet nevezni.

Szabályok a futtatásnál.

1. A futó lovak magyar vagy angol nyereggel rendesen számozva jelennek meg s mielőtt a pályára lépnek, szorgosan megvizsgálandók.

2. Minden egyes versenynél a pályázók a versenybíró előtt elhaladva, adott utasításra az indulás pontját jelző zászlóhoz vonulnak, s a már előlegesen megejtett sorshuzásban nyert számok szerint felállítatnak, 1-el kezdőleg a pálya belső oldalától.

3. A rendező bizottság által indítókul megbizottak, miután a rendről s a lovak nyugodtságáról meggyőződést szereztek, megadják a jelt az indulásra, mely jelre minden futtató, tetszés szerint indítva, a futamot megkezdi.

4. Indításkor minden versenyző kötelezve van lovát előre hozni, vagy ugratni, nem pedig oldalt, mely esetben az azon oldalon mellette álló lovasok az indításban akadályozva vannak, s az oly versenyző, ki ezt az indítókul tanúsítása szerint gyakorolná, dacára esetleg díjazandó beérkezésének, a díjtól elesik.

5. Csakis rendes s jól sikerült indítással megkezdett futam érvényes. — Minden futamnál legalább három lónak kell futni.

6. Futam közben, előre nyomulás alkalmával, egyik-másik ló ijesztgetése, bármi módon történjek is az, nem szabályszerű, melynek kikérés céljából a lovasok karikás vagy lovagló ostort magukkal nem vihetnek; lovagló- vagy nádpálca s vessző használata meg van engedve.

7. Az oly ló, mely verseny közben kitör, avagy lovasát ledobja s a nélkül érkezik be, azon futammal nem díjazható.

8. A versenyzők teljes erővel s gyorsasággal futtatnak a versenybírók elé, s a kitűzött celon túl, saját lovaik érdekében, mintegy 20–30 méternyi utat, fokozatosan lassított menetben tesznek meg, s végre megfordulván, lépésben visszajönnek a versenybírók elé, midőn is a nyertes, több díjnál a nyertesek nevei tudokra lesznek adva, mire a pályát elhagyják.

9. Midőn két ló egy és ugyanazon díjra egyszerre érkezik be: még egyszer futnak 1500 méternyi távolságról, egy futam-közbeni pihenéssel.

10. Valamennyi futam bevégezése után a nyertes lovak elővezettetni fognak, s a megfelelő táblával ellátván, a közönség általi megszemlélés céljából, fel s alá fognak járatni, melyek után a pályadíjak kiosztatnak.

Ugy ezen szabályoknak, valamint a rendező bizottság által a helyszínén adott utasításoknak minden versenyző magát alávetni — illetőleg eleget tenni — tartozik.

Szentes, 1890. szeptember 10.

A rendező bizottság.

Világfolyása.

Mig Magyarországot a tüzvész pusztítja, Ausztriában nagy árvizek dultak s kivált Csehország szenved fölötté nagy károkat. A szept. első napjaiban beállt nagy esőzések és felhős szakadások megárasztották a folyókat, Alsó- és Felső-Ausztriában, Csehországban. A Duna nálunk is nagy áradásban van. Pozsony körül már napok előtt föl kellett szedni a hajóhidakat, s a most készülő állandó hid munkálatait félbehagyták.

Ausztriában termékeny földterületeket öntött el az ár s falvak és városok veszedelméről is érkeznek hírek. Megdöbbentő dolgok történtek Csehországban, hol a Moldva és a Maltch kiöntött s borzasztó katasztrófákat idézett elő. Budweis, Prága, Pilzen, Wittigau és Csehország több virágzó városa rettenetesen nézett sorsa elé. Borzasztó pusztítást okozott az árvíz különösen Prágában, hol a régi híres Károly-híd részben bedőlt. Szomorú sors nehezedett Budweis városára is, melynek fele víz alatt volt. Felső- és Alsó-Ausztriában is fenyegető volt a helyzet. Linzben a rakodópartok járdáit is elöntötte már a Duna vize.

Németországban a Rajna és Elba is nagy áradásban vannak. Szászországban az Elba okozott nagy károkat s ebből Drezdának is kijutott.

A Dunába zuduló nagy áradat Magyarországot is fenyegeti. Pozsony körül a hatalmas folyam már átlépte partjait, a Csalókőz több községét elöntötte, s Pozsonynál a most épülő nagy állandó hid eddig elkészült részzeit megrongálta, részben el is sodorta. A gőzhajózást meg kellett szüntetni.

A „SZENTESI LAP” TÁRCAJA.

DAL.*

— François Coppée. —

Galambnak mondtam: „Szállj el könnyű szárnyon,
Bűvös virágot hozz, oh madaram!
A Gangesen nyit — ős regék honában.”
A galamb szólt: „Az nagyon messze van!”

A sasnak mondtam: „Tárd ki, tárd ki szárnyad,
Az ég sugarát hozd el, büszke sas,
Heve talán e hideg szíven áthat!”
A sas felelt: „Az ég igen magas!”

S a keselyűnek szóltam: „Szállj le gyorsan,
Szívembe vésvé hordok egy nevet,
Feledni vágyom, jőjj és tépd ki onnan!”
A keselyű szólt: „Késő, nem lehet!”

Szalay Fruzina.

Bibor és Gyász.

— Történeti elbeszélés. —

Irta: BIBO LAJOS. 10

Erzsébet királynőnek e pillanatban őrdögiesen gunyos, kegyetlen arckifejezésétől összeborzadt az ifju nő, s kezeit összekulcsolva, csaknem félve kiáltott fel:

— Anyám! . . . anyám! . . . mire vezethet e fájdalmas emlékezés? Hiszen ha valóban oly sivár itt minden s ha annyi veszélyt rejt számunkra itt a jövő, ha könnyeinket, bánatunkat is zár alá kell helyoznunk, hogy meg ne tudják s meg ne lássák az irigy szemek: ne tétovázzunk itt tovább, menjünk Budáról, keressük fel férjem: Zsigmondnak udvarát, a hol talán ismét majd boldogok és nyugodtak leszünk! . . .

* A „Hét” 37. számából.

A prágai árvíz 19 utász-katonának is életébe került. E hó 2-3-ika közti éjjel a gyakorló-téren levő anyagokat akarták megmeneteni a Moldva egyre fenyegető áradása előtt, s éjjélkor 22 hidász katona akart átmenni a Moldván egy pontonon (vashajó). A mint a ponton a jobb parton szembe uszott a hullámokkal, hirtelen megkapta és magával ragadta az áradat. S ekkor egy elszabadult tutaj vágódott még borzasztó erővel a pontonnak, mely felfordult. A katonák mind az áradó folyóba estek. Borzasztó halálküzdelem támadt ekkor. A hadapród és tizenhárom ember kötelekbe kapaszkodott és megmenekült, a ponton legénységének többi része nyomtalanul eltűnt az áradatban.

Báró Orczy Béla ő felsége személye körüli miniszter utódjával, a ki vissza akar vonulni, hogy nyugalommal cserélje fel hosszú miniszteri pályáját, Szögyén-Marich László külügyminiszteri osztályfőnököt emlegetik.

A nihilisták az újabb időben gyakran adnak magokról életjelt. Így legújabbán Nisni-Novgorodban egy fiatal ember kísérletet meg merényletet az ottani kormányzó ellen. Baranov tábornok, nisni-novgorodi kormányzót akarta e hó 2-án lelőni. Azzal az ürügygel ment a kormányzóhoz, hogy fontos titkot akar vele közölni, aztán hirtelen töltött revolvvert fogott a kormányzóra, de Baranov megragadta a karját, úgy, hogy a golyó a földbe furódott. A merénylőt letartóztatták.

A német császárnak az orosz cárnál tett látogatásakor valószínűleg szóba jöttek a keleti ügyek is, nevezetesen a bolgárkérdés. Általános azonban az a meggyőződés, hogy a szóba hozott politikai ügyekben nem történt semmi közeeledés, állítólag a cár magatartása miatt s a két hatalmas uralkodó meglehetősen hidegen vált el egymástól.

Spanyolországban a kolera-járvány folyvást ugyanegy állapotban van. Az utóbbi napokban nem terjedt, de nem is apadt. A

megbetegedettek közt a halálozás igen nagy. Így e hó 4-ikén az inficiált helyeken 66 koleraeset fordult elő és harmincketten estek áldozatul a járványnak. — Japánban a kolera nagy mérvben terjed. Naponként száznál többben halnak bele. Nagarakiban husz nap alatt 926 betegedés s 671 halálozás fordult elő.

Debrecen városa a mai napon nagy ünnepelességei színhelye lesz: a királyt fogadja falai között, aki a hadgyakorlatok alkalmából fog néhány napot a civisek városában tölteni. Megérkezésekor a rendet az új egyenruhába öltöztetett rendőrök és az önkéntes tűzoltók tartják fent. Katonaság akkor épen semmi sem lesz Debrecenben. — A debreceni napok programjának egyik legérdekesebb pontja a nagy-erdei néppünnepele lesz, melynek rendezője már elkészítette javaslatát. E szerint ő felségének a nagy-erdőre érkeztek, valamint távozásakor a debreceni dalárda által előadandó énekszámok hangzanak fel. A nőegylet felkéri, hogy a király erdei útját a város előkelő hölgyeinek virágzápora előzze meg. Külön sátrakat állítanak, hogy a debreceni népviselet, mulatozás és tánc a saját eredetiségében mutattassék be, még pedig a törzspolgárság által. A király távozása után 40 hektoliter bort s ugyanannyi sört, valamint debreceni kolbászt, lacipecsenyét, mézes kalácsot osztanak ki, ugyanakkor egy hizott ökör nyáron sütése is megkezdődik.

Helyi és megyei hírek.

— **Miniszteri szemleut.** Bethlen András gróf földművelésügyi miniszter a kőrös-tisza-marosi ármentesítő társulat védzajtáinak és felszereléseinek megsejmelése végett f. hó 13 an Gyomára érkezik. A minisztert, a ki gróf Károlyi Tibor társulati elnök kíséretében utazza be a társulati gátvonalakat, Gyománál Fekete Márton főigazgató fogadja. Tűzkövesre, hol ebéd lesz tiszteletére, delután érkezik Csongrádról s innen még aznap folytatja útját Szeged felé.

helyzetben vagyok annál, a ki az utonállót lelővi, vagy a ki a szekrényét kirablót szobájában leszurja, én, Magyarhon királynője, kezembe ragadom a tört s a halálatlan idegent atyja sorsára juttatom!

— Gyilkolni . . . gyilkolni! . . . — sikoltott fel elesen Mária s arcat a halálos ijedelem kinyomata boritá el. Helyzete egyik volt a legirtózatosabbak közül s habár akart volna, egyetlen szót sem tudott többet ajkán kiejteni.

— Nem én vagyok oka, ha a törhöz kell folyamodnunk! — szólt Erzsébet minden erejét összeszedve, hogy azon elfogódást fékezze, melyet leányának szívig ható hangja okozott s felélesztett benne.

— A sors örvény szélére állított, melyen vagy vissza kell fordulnom, vagy elvesznem! Itt van, elérkezett az óra, melyben vaskövetkezetességgel kell a célhoz törni s választani: mi lépünk-e ma, esetleg holnap, vagy talán pár nap múlva a vérpadra, vagy Károly, a trónbitorló bűnhődjék halállal? . . .

Az ifju nő ajka vonaglani kezdett, szemei hamvas fényűekké váltak, kebléből egy szakadozott, halk sikoly tört elő s öntudatlanul rogyott a kerevetek egyikére.

Az anyakirálynő hosszasan nézte a szelid vonásokat s egyre halványabb-halványabb lett. Az a két égető könyecsepp, mely arcán alácsurgott, mialatt minden tagja reszketett, gyengeségének utolsó nyilvánulása volt, s míg lelke az egymást erő behatások alatt összezuzatot: magasra egyenesedve, megkövesült, szoborszerű arccal, mámoros örültséggel zugta leánya fülébe:

— Meg kell halnia éretted, miattad, hogy lássalak a trónon! Ha az én életem keserű lett is, legyen a tied attól menten, boldog! S ha anyád tetteért a büntetés a hóhérbárd leend, kérd Istent, kinek jószágával nem egyezik, hogy több csapást mért reánk, mennyit elviselhetünk volna, hogy bocsásson meg — érted! . . .

(Folytatása következik.)

— **Kiskornak eltöltése a dohányzástól.** Az Egyesült Államokban már többször foglalkoztak azzal a tervvel, hogy 16 évesnél fiatalabb gyermekeknek a nyilvános helyen való dohányzást el kell tiltani. Némely államban el is tiltották. Most New-York városának tanácsa adta ki e tárgyban a következő rendeletet:

„Tekintettel arra, hogy fiatal, még egészen zsenge koru gyermekeknek az a szokása, hogy utcai, nyilvános tereken és egyéb nyilvános helyeken cigarettáznak: túrhellen bajja nőtte ki magát; tekintettel arra, hogy legjelesebb orvosaink többsége elítélte a cigarettázással való visszaélést, kijelentvén, hogy a dohányzásnak ez a módja ebben a városban, mint másutt, a gyermekek fizikumát támadja meg; — tekintettel arra, hogy az állami törvényhozás bölcsesége a következő törvényt hozta: „Gyermekeknek, akik tényleg, vagy látszólag fiatalabbak 16 évesnél, az utcán, vagy más nyilvános helyen szivarozni, avagy bármint alakban dohányozni tilos. — Tekintettel arra, hogy e tilalom áthágását a nevezett törvény kihágásnak minősíti és 2-10 dollár büntetéssel sújtja, ez a törvény pedig 1890. szeptember hó 1-én lép életbe, — a városi tanács elrendeli a törvény végrehajtását és felhívja a rendőrséget, adja utasítással a rendőröknek, hogy tartóztassák le mindama 16 évesnél fiatalabb gyermekeket, a kiket az utcán, vagy bármely más nyilvános helyen bármily módon szivarozni, vagy dohányozni látnak.“

— **Legujabb nyelv.** Ismerjük már a vi-rágnyelvet, a legyezőnyelv sem új előttünk, sokan gyakorolják a zsebkendő-, keztyű-, redőnynyelveket, de most már „levélbélgyelvről“ is írhatunk. Szerelmes olvasóink szíves használatára ime ide igatjuk e titkos nyelv rövidke szótárát: A levélbélgyelg a boríték jobb felső sarkán állva ezt jelenti „Ohajtom barátságodat“. — Fekve: „Szeretsz?“ — Megfordítva: „Ne irj többé.“ — Rézsut: „Rögtön irj!“ — A bal felső sarkon állva: „Üdvözöllek kedvesem.“ — A bal alsó sarkon állva: „A hűség jutalmát nyer.“ — Fekve: „Hagyj magamra fájdalommal.“ — Megfordítva: „Jól kiálltad a próbákat.“ — A jobb alsó sarkon állva: „Szerelmed boldogít.“ — Vezetéknévvel egy vonalban állva: „Fogadd el szerelmemet.“ — Fekve: „Epeve várlak.“ — Megfordítva: „Eligérkeztem.“

Csarnok.

A cigányokról.

— Folytatás. —

3

A cigány nyelv közeli rokonságban áll az indiai nyelvekkel, különösen a szanszkrittal. Saját írásuk nem volt; általában az írás-olvasást a sátorok közt nem igen kell keresni. Valamint azonban idővel na-

gyon gyarapították nyelvüket idegen szavakkal, szintegy az eredetiből sokat elfelejtettek. Az öregek beismerik, hogy sokat nem tudnak abból, mit atyáik tudtak: p. o. nincs szavok az elefánt, óriáskigyó, oroszlán, tigris, kajdác, veréb, tisztaság, öröm, gazdagság stb. kifejezésére. Legtöbb idegen szavat átvettek a khinai, perzsa, török, görög, oláh és magyar nyelvből. Dacára ennek, a cigány édes anyanyelvének oly tökélyt tulajdonít, melyen az angyalok társalognak a mennyben.

Nemcsak hogy nem örül; de a szentségtörés egy nemének tekinti, ha valaki más a cigány nyelvet megtanulja, mely az ő kizárólagos tulajdona és melyre nézve osztozkodni kivel sem akar.

Mikor és mi okból kezdtek mozogni az ősi fészkekben? azt pontosan meghatározni nem lehet.

Némelyek szerint Indiát elhagyták Szent István király idejében; tehát ezredik évben Krisztus születése után. Mások szerint sokkal később vándoroltak ki. Midőn ugyanis a sánta Timur, a vad hódító 1408-ban Indiába beütött és a lakosokat halomra ölette, rettegésből hagyták el hazájokat és menekültek a szomszéd tartományokba.

Az sem lehetetlen, mit többen állítanak, hogy Timurnak nagy hadjáratában szállítókul, kémekül szolgáltak és mint fegyverkovácsok is nagy hasznára voltak. A cigánytól sok kitelik, ha — hasznát látja.

Szintegy homály borítja vándorutjukat is. Mivel nyelvökben sok a khinai szó, okvetlenül meg kellett ott fordulniok. Hosszabb ideig tartózkodtak Persiában és Örményországban. Kisázsiaiban ma is találatnak. Hogy Egyiptomban jártak, bizonyosnak tartják.

Spanyolországban görögöknek nevezték őket, mert legtöbben beszélék e nyelvet; tehát hosszabb ideig kellett oly országban tartózkodniok, melynek lakosai görögül beszéltek.

Európa határát a XIII. században lépték át, hol ma is, csekély részöket kivéve, jövevények, vendégek.

Először a törökök közt mutatkoztak. Nem együtt jöttek, hanem kisebb csapatokra oszolva. A merre csak huzódtak, mindenütt maradt el kisebb-nagyobb csoport, amennyi t. i. megélhetett. A többi tovább vitte sátorfáját.

Ezek előhad, szállásesinálók gyanánt tekinthetők; a nagyobb seregek 1438-ban nyomultak utánuk.

Keleti divat szerint valának öltözve; de rongyosan... Sokan megviselt nagy kendőbe, ócska foszlányokba valának burkolva. A gyermekek mez-

telenül ugrádoztak. Főnökeik tisztességes öltözetben mutatták magukat, sőt ékszereket is csillogtattak. Vagyont (ezüstöt kivéve) nem hoztak magukkal. Voltak lovaik, szamaraik, öszvéreik és ebeik, melyek vadfogásra valának betanítva. — A kinek rozoga szekere volt, azon vitte családját és a sátorot, melyet városok, helységek mellett ütöttek fel.

Hozzánk a cigányok Moldva- és Oláhországból szivarogtak be, hol még a mult században is hemzsegett a sok barna arc.

Lackó oláh vajda a szent-antali zárdának már 1369-ben negyven cigánycsaládot adományoz.

Ez időben kelet népei hazánkat országutnak tekintették, melyen át Európa belsejébe juthatni. Tódult is a félhold derengő homályánál nyugot felé török, tatár, ha otthon elunta magát. Így vetődött hozzánk a cigány is.

Midőn 1417-ben Zsigmond királyunkat Konstansban felkeresték, ajánló levelet hoztak Gara Miklós nádorispántól; tehát nálunk előbb, még pedig hosszabb ideig kellett tartózkodniok.

Cseh krónikások szerint Magyarhonban II. Endre alatt látták először a cigányokat. Állítják, hogy midőn IV. Béla a tatárok ellen indult, seregében cigány vitézek is találtattak.

Ha ez áll, akkor idejekorán kereket oldottak; mert hogy Sajónál csak egy is elesett volna közülök, arról ugyan a világ soha sem hallott.

A kik közülök 1417-ben Cseh, Morva- és Német-honban megjelentek, folyékonyan beszéltek magyarul; tehát szükségképen tovább kellett itt időzniök.

A cigányok 1417-ben jelentek meg először Közép-Európában, Németországban, Bajorországban.

Tőlünk mentek át Morvába; innen 300 főnyi átlátogatott Csehországba. A férfiak mind lovon ültek és sovány vadászebek kísérték őket. Mindkét helyen rossz szemmel nézték őket, mert gyanakodtak rajok, mint a törökök kémeire.

(Vége következik.)

Bérbeadás.

Özv. Kristó Nagy Pálnének a derekegyházi oldalon levő **64 hold tanya-földje** egy vagy 3 évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal III. tized 379. szám alatt. 4-5

SIMA FERENC KÖNYVNYOMDÁJA

SZENTESÉN.

Elvállal minden, a

könyvnyomdászat körébe vágó munkákat,

ugymint:

diszes számlák, jegyzékek és tudósító levelek, eljegyzési és esketési kártyák, izléses meghívók és táncrendek, étlapok, városi és községi hivatalos nyomtatványok;

ARJEGYZÉKEK, CIM-, ASZTALI ÉS NÉVJEGYEK, GYÁSZLAPOK, táblás kimutatások, takarékpénztári mérlegek, időszaki és folyóiratok, hirdapok, művek, diszes kivitelű szalag-aranyozások,

IPAR ÉS KERESKEDELMELMI KÖRLEVELEK, ügyvédi és irodai nyomtatványok, levélpapírok és borítékok cégnyomással, falragaszok stb. stb. minden szín és nagyságban, **gyors, pontos, izléses és jutányos áron.**

Ugyanitt a

„SZENTESI LAP“

cimű vegyes tartalmu közlönyre, mely immár a **huszadik évi folyamába lépett**, — előfizetések elfogadtatnak, hirdetések felvétetnek.